

ու ընկերացող հետ խոյս կուտաս լոյս քաղըէն:

Անդ լճակներու մէջ կը լոգանայ հինն վէնետիկ: Խտալեան երկնքին տակ, հմուտ ուսուցչաց քով, ոսկեղինիկ դպրութեամբ, քնարերգակ դիւցազներգութեամբ կ'որոշուիս:

Հայ ոսկեղէն լեզուն՝ լեզուիդ կապերն կը քակէ: Հոմէր, Միլթըն, Պայոն, Խանդ աւիւն կը ջամբեն քեզ: Պատանի՝ ներհուն մտածող մը, պատանի՝ հմուտ ուսանող մը՝ եռանդուն յափշտակող մը կը դառնաս:

*

Լոյս լոյս չորս բոլորդ կը լուսաւորեն, կը խուժեն ուղեղդ:

Նախնեաց մատենագրութիւնք, Հիւրմիւլդի անուանի գործեր, թեւր կու տան քեզ: Հայկազեան հոյակապ բառազիրքն կը թղթատես զմայլելով, պանծալով, վերա՛նալով. և «Հայր մեր» ի պէս կը մըմնջես բառերն:

Հանգոյն մետաքս որդան՝ թելերդ կը հիւսես ծածկուելով մէջդ... աւաղ հարսնակդ չի պիտի երէք թեւր առնուիր...

Մատենագրութիւնք ուղեղիդ ծալքերուն մէջ՝ գոգցես տղազրութեան մամլոյ մեքենայներուն թաւարման նման՝ պարունակուլթեամբն կը փոխադրուին. և այս զգլխիչ աղմուկն կը հրճուեցնէ քեզ՝ երբ հովուերգուն իւր սրինգն կը նուագէ, դիւցազն իւր փողն կը հնչէ, բանաստեղծն՝ իւր տաւիղն կը դաշնակէ:

*

Հեշտ ու փափաքով լեզուներու կը տիրանաս, երբ դեռ շատեր մայրենի լեզուն կը հեգնն այդ տարիքին մէջ, դու բնագլրներու հմտացեալ՝ Տանդէի հետ դժոխքն կը սուրաս. անդին, լեզուի անբաղդ աւտելի դժուարութեամբ՝ Միլթըն իւր բարբառով՝ դրախտն ճախրել կու տայ քեզ. և նոյնչափ խրթին՝ հոմեր՝ Հայ—հելլենով՝ դիւցազանց դարերն կը հուղովէ:

Ճօճանակ մը՝ միշտ շարժման մէջ՝ որ սակաւ տարիներու միջոցին՝ ուսման և լեզուի գիտութիւն յար կ'աղծազանգէ մըտ-

քիդ, որ հիւանդութեան ու տառապանաց մէջ իսկ, նոյն իսկ տարիներ առանց կարգացած ըլլալու՝ բնաւ յիշողութիւնդ չ'էր մոռանար պարբերութիւն մը, բառ մը:

*

Դպրոցական կեանքիդ տարիներն, օրերն, շատ վաղ կ'անցնին. սլաքն միջօրէին կը մերձենայ:

Անդէն Պայոն իւր խօսկան թռչով, հանճարեղ երեակայութեամբ զքեզ կը դիւթէ. կը փարիս անոր տաղանդին:

Ս. Ղազարու յիշատակ վայրն անոր՝ ուր կը խոկար, կ'զգար, կ'երկնէր նա՝ սրբատեղի մը կ'ըլլայ քեզ.— քանի քանի յիշէիր:

Եւ դու կըզգաս անբացատրելին, անթարգմանելին. և համոզեալ, թէ մի միայն թերեւ ոսկի լեզուաւ արտայայտուի՝ կը ջանաս և կը յաջողիս ի հայ ածել անոր գործերն. և Բարդիւնան՝ զոր հագիւ կամեցար տպագրութեան յանձնել՝ մինչդեռ հրդեհն, ամեն մէկ տքմամբ ու բղխմամբ քովէ քով լարած աշնչափ տողերդ, տաղերդ՝ միոյ վայրկենի մէջ մոխրոյ փոշիներու վերածեց, որ ամբողջ նւթական կորստեանդ քով՝ զայս միայն աւելի ցաւօք կը խոցէր զքեզ:

Ո. Յ. Փ.

Շարադարի

1909 Փետրուար 6

Խօսակցութիւն փնտռելը և խօսակցութենէ փախչիլը՝ երկու ծայրայեղ պակասութիւնք են, բայց առաջինն երկրորդէն աւելի պախարակելի է:

Եթէ բարիք մ'ընես պէտք չես յիշել. իսկ եթէ բարիք գտնես՝ միշտ յիշէ:

Խաղալը՝ զբօսանքի համար ըլլայ. երբ յաղթուիս՝ մի տխրիր: (Ֆենետի)

Հանգիւ ուզողը՝ պէտք է աշխատի:

Լաւ սովորութիւնները՝ լաւագոյն պահպանենք են՝ անողջութեան:

Գրութիւնք՝ երբ գիտուն և բարի անձ մը կը գտնեն՝ զայն աւելի գիտուն և լաւագոյն կը դարձնեն, և երբ՝ յիմար և չար անձ մը կը գտնեն՝ զայն յիմարացնուցնուց: ամենալատ կը դարձնեն: